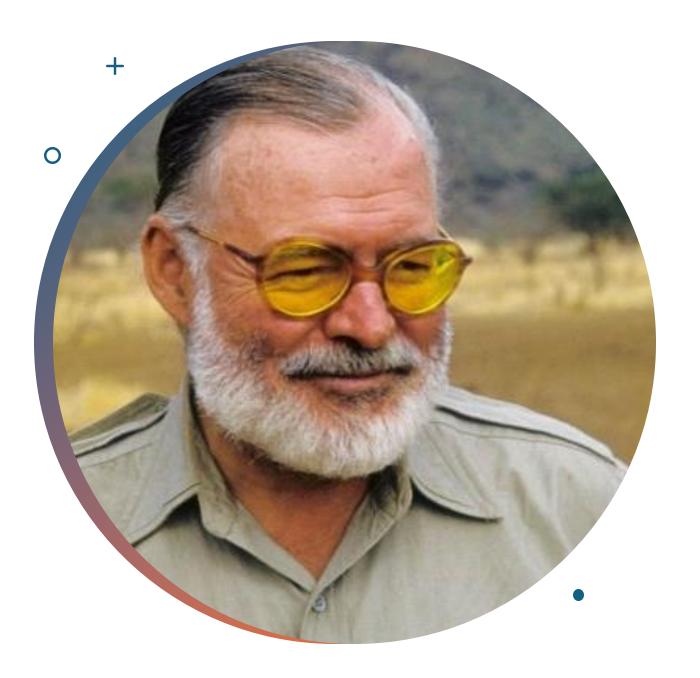
BISEDË LETRARE

PLAKU DHE DETI

PUNOI:STIVEN ARIFAJ

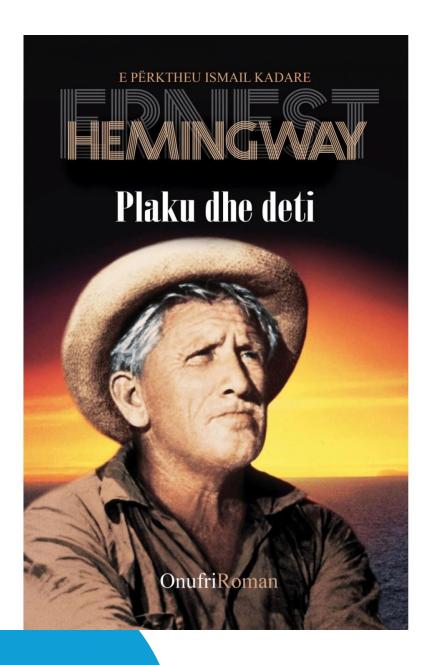

AUTORI ERNEST HEMINGWAY

• Ernest Hemingway ishte një nga shkrimtarët më të rëndësishëm të shekullit të 20-të, i njohur për stilin e tij të thjeshtë dhe të drejtpërdrejtë të të shkruarit. Ai lindi më 21 korrik 1899 në Oak Park, Illinois, dhe u rrit në një familje të klasës së mesme. Pasi punoi si reporter dhe përjetoi traumën e Luftës së Parë Botërore, Hemingway u vendos në Paris dhe u bë pjesë e "Lost Generation".

- Disa nga veprat e tij më të njohura përfshijnë "Dielli lind dhe perëndon" (The Sun Also Rises), "Lamtumirë armë" (A Farewell to Arms), "Për kë bien kambanat" (For Whom the Bell Tolls) dhe "Plaku dhe deti" (The Old Man and the Sea), për të cilën fitoi Çmimin Pulitzer në 1953 dhe Çmimin Nobel për Letërsi në 1954.
- Hemingwayvdiq më 2 korrik 1961 nga vetëvrasja në shtëpinë e tij në Ketchum, Idaho. Trashëgimia e tij letrare vazhdon të ndikojë shkrimtarët dhe lexuesit anembanë botës.

PËRMBAJTJA

• Plaku dhe deti është historia e një beteje epike midis një peshkatari të vjetër, të kalitur dhe kapjes më të madhe të jetës së tij. Për tetëdhjetë e katër ditë, Santiago, një peshkatar kuban i moshuar, është nisur në det dhe është kthyer duarbosh. Kaq i pafat është ai saqë prindërit e nxënësit dhe mikut të tij të ri, të përkushtuar, Manolin, e kanë detyruar djalin të linte plakun për të peshkuar në një varkë më të begatë. Megjithatë, djali vazhdon të kujdeset për të moshuarin pas kthimit të tij çdo natë. Ai e ndihmon plakun të çojë pajisjet e tij në kasollen e tij të shkatërruar, siguron ushqim për të dhe diskuton zhvillimet më të fundit në bejsbollin amerikan, veçanërisht sprovat e heroit të plakut. Santiago ka besim se seria e tij joproduktive do të marrë fund së shpejti dhe ai vendos të lundrojë më larg se zakonisht ditën tjetër.

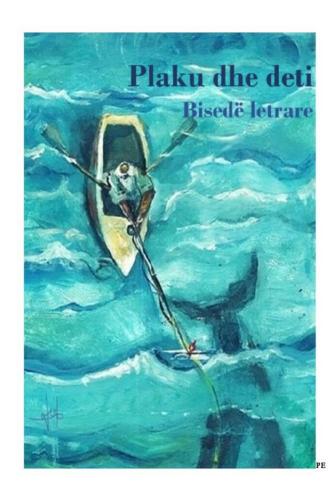
PËRMBAJTJA

- Në ditën e tetëdhjetë e pestë të brezit të tij të pafat, Santiago bën siç premtoi, duke lundruar me skafin e tij shumë përtej ujërave të cekëta bregdetare të ishullit dhe duke u futur në Rrymën e Gjirit. Ai përgatit rreshtat e tij dhe i lëshon ato. Në mesditë, një peshk i madh, për të cilin ai e di se është një marlin, merr karremin që Santiago e ka vendosur njëqind fathë thellë në ujëra. Plaku e ngre peshkun me mjeshtëri, por ai nuk mund ta tërheqë brenda. Në vend të kësaj, peshku fillon të tërheqë varkën.
- Në pamundësi për të lidhur ligën me shpejtësi në varkë nga frika se peshku do të këputë një vijë të tendosur, plaku e mban tendosjen e litarit me shpatullat, shpinën dhe duart e tij, gati për t'u qetësuar nëse marlin do të vrapojë. Peshku e tërheq varkën gjatë gjithë ditës, gjatë natës, një ditë tjetër dhe gjatë një nate tjetër. Ai noton në mënyrë të qëndrueshme në veriperëndim derisa më në fund lodhet dhe noton në lindje me rrymën. Gjatë gjithë kohës, Santiago duron dhimbje të vazhdueshme nga linja e peshkimit. Sa herë që peshku hidhet, kërcen ose bën një hov për liri, kordoni e pret keq Santiagon. Edhe pse i plagosur dhe i lodhur, plaku ndjen një ndjeshmëri dhe admirim të thellë për marlinin, vëllanë e tij në vuajtje, forcë dhe vendosmëri.
- Ditën e tretë, peshku lodhet dhe Santiago, i privuar nga gjumi, i dhembur dhe gati në delirim, arrin ta tërheqë marlinin aq afër sa për ta vrarë me një goditje fuzhnjë. I vdekur pranë skafit, marlin është më i madhi që Santiago ka parë ndonjëherë. Ai e godet atë në varkën e tij, ngre direkun e vogël dhe niset për në shtëpi.

PËRMBAJTJA

- Ndërsa Santiago është i emocionuar nga çmimi që do të sjellë marlin në treg, ai është më i shqetësuar se njerëzit që do të hanë peshkun nuk janë të denjë për madhështinë e tij.
- Ndërsa Santiago lundron me peshkun, gjaku i marlinit lë një gjurmë në ujë dhe tërheq peshkaqenë. I pari që sulmon është një peshkaqen i madh mako, të cilin Santiago arrin ta vrasë me fuzhnjë. Në luftë, plaku humbet fuzhnjën dhe gjatësinë e litarit të vlefshëm, gjë që e lë atë të pambrojtur ndaj sulmeve të tjera të peshkagenëve. Plaku i lufton grabitgarët e egër të njëpasnjëshëm sa më mirë që mundet, duke i goditur me një shtizë të papërpunuar që bën duke i goditur një thikë në një rrem dhe madje duke i goditur me shkopinj të varkës. Megjithëse ai vret disa peshkaqenë, gjithnjë e më shumë shfaqen, dhe kur bie nata, lufta e vazhdueshme e Santiagos kundër pastruesve është e padobishme. Ata gllabërojnë mishin e çmuar të marlinit, duke lënë vetëm skelet, kokë dhe bisht. Santiago dënon veten për "daljen shumë larg" dhe për sakrifikimin e kundërshtarit të tij të madh dhe të denjë. Ai mbërrin në shtëpi para se të zbardhet dita, pengohet përsëri në barakën e tij dhe fle shumë thellë.
- Të nesërmen në mëngjes, një turmë peshkatarësh të habitur mblidhet rreth kufomës skeletore të peshkut, e cila është ende e lidhur në varkë. Duke mos ditur asgjë për luftën e plakut, turistët në një kafene aty pranë vëzhgojnë mbetjet e marlinit gjigand dhe e ngaterrohne me nje pershkaqen.

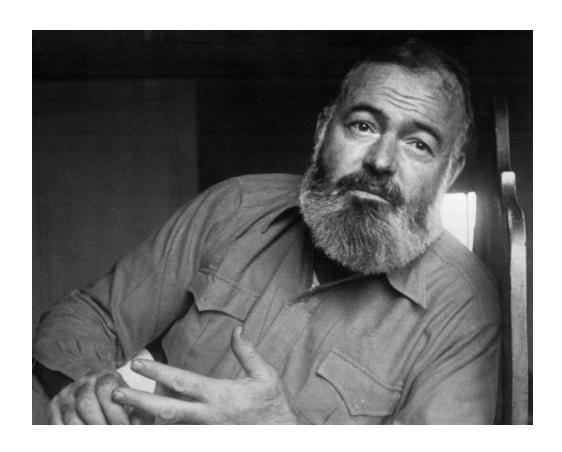
MESAZHI

- Per te arritur endrrat dhe qellimet qe i kemi ven vetes ne jete nuk duhet te dorezohemi perballe veshtiresive me te cilat jeta na perball,le te luftojme fort qe te realizojme endrrat tona te madha dhe ne fund te ndihme krenare per gjithcka qe kemi bere.
- Vete jeta eshte nje aventure e pafundme.
- Jo cdo gje shkon ashtu sic e planifikojme prandaj ne duhet ti japim forca vetes per te realizuar ate qe neduam ,ashtu si Santiagoja qe luftoi me gjithe shpirt per qellimin e tij.

LETËR AUTORIT

- I nderuar zoti Hemiguej
- Une qe po te shkruaj jam nje nxenes i klases se nëntë në shkollën "LIDHJAE PRIZRENIT". Novela "Plaku dhe deti" eshte nje krijim madheshtore i juaji edhe sot kjo novele vashdon te lexohet me kenaqesi ,pikerisht me mesazhin e madhe qe ajo mban. Nuk e di nese ka dicka qe mund te te kerkoja, pervecse te falenderoj per kete veper qe ke shkruar.
- Me respekt,
- Stiven Arifaj

FALEMINDERIT : •